

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Okur-Yazarlılık Düzeyleri İle Yönetmel Güçlölükleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

*¹ Alican Kanber, ² Aydın Balyer

¹ORCID: 10000-0002-9297-6101, İstanbul Aydın Üniversitesi: Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans programı, alican.kanber@gmail.com

² ORCID: 0000-0002-4157-1155, Yıldız Teknik Üniversitesi, balyer@yildiz.edu.tr

Özet

Bu çalışmada okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlılık düzeyleri ile yönetmel güçlölükleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Araştırma yapılırken cinsiyet, yaş, kıdem, çalışılan okul türü ve eğitim durumları gibi parametrelerin etkileri de incelenmiştir. Nicel olarak yürütölen bu çalışmada ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan 25 ilçede görev yapmakta olan 366 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmada veriler “Teknoloji Okur-yazarlılığı Ölçeği” ve “Yönetmel Güçlölük Ölçeği” ile toplanmıştır. Veriler, SPSS programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlılık durumları “orta düzeyde” çıkmıştır. Okul yöneticilerinin yönetmel güçlölük durumları ise yine orta düzeyde çıkmıştır. Çalışmada okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlılık düzeyleri ve yönetmel güçlölükler yaş, mesleki kıdem, eğitim durumları ve cinsiyet değişkenlerinde farklılık göstermiş olmasına karşın teknoloji oku yazarlılığı ile yönetmel güçlölük arasında bir ilişki bulunamamıştır. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlılık düzeylerinin artırılması amacıyla hizmet içi eğitimler yapılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Okul, Okul Yöneticisi, Yönetmel Güçlölük, Teknoloji okur-yazarlılık,

Examining The Relationship Between Managerial Powerfullness And Technology Literacy Levels Of School Administrators

Abstract

The purpose of this research was to investigate the relationship between technology literacy levels and managerial powerfullness of school administrators. Within this framework is aimed to determine whether the level of technology literacy and managerial powerfullness of school administrators differ according to gender, age, seniority, type of school and educational status. This research was carried out with correlational survey method which is one of the quantitative research methods. The sampling of the study consists of 366 school administrators working in 25 districts on the European side of İstanbul province. In the study, the data were collected with “Technology Literacy Scale” and “Managerial Powerfullness Scale”. The data were analyzed with SPSS program. Results reveal that school administrators’ level of technological literacy was in medium level. Also, the level of their managerial powerfullness was in medium -

level. Although the school administrators' level of managerial powerfulness differed regarding age, professional seniority, educational status, and gender variables in the study, there was no relationship between technology literacy and managerial powerfulness. In order to increase school administrators' levels of technological literacy, in training should be organized.

Keywords: School, School Administrator, Managerial powerfulness, Technology literacy,

1.GİRİŞ

Teknolojik gelişmeler eğitimdeki gelişimleri de desteklemiştir. Bybee (2000) tarafından da ifade edildiği gibi 20. yüzyıla yön veren 100 temel olayın %40'ından fazlası az veya çok teknoloji ile ilişkilidir. 20. yüzyılda iletişim alanında teknolojinin kullanılması iletişime yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu gelişmeler ile teknoloji ülkelerin yatırım ve geliştirmeleri gereken bir platform haline gelmiştir. Teknolojide meydana gelen değişimler, devrimlerin en önemlilerinden birisidir (Al-Ruithe, Benkhelifa, Hameed, 2018).

Artık eğitim sisteminde robotik uygulamalar-yapay zeka dönemlerine geçiş yapılmıştır. Bu sistemlerin eğitime uyumu da gerekmektedir. Bunu gerçekleştirebilmek için eğitimcilerle onların yöneticilerinin de bu hızlı değişen teknolojik akımı takip etmeleri gerekmektedir.

Teknolojinin okullarda etkin kullanımı eğitim yöneticilerine yeni görevler yüklemiştir. Okul yöneticileri, teknolojinin okula transferi ve etkin kullanımı konusunda sorumluluğu üzerinde taşıyan kişilerin başında gelmektedir. “Çünkü bir eğitim kurumunda yapılacak tüm değişim ve gelişim çalışmalarının başarısı temelde o kurumdaki yönetim anlayışına bağlıdır” (Wildman ve Niles, 1987). Eğitime öncülük eden bir figür olarak eğitim yöneticisinin rolü, korkudan uzak bir ortam inşa ederek, kurumda değişime açık bir yapı oluşturmasıdır. “Eğer değişim ‘tekrar yapmak ve tekrar düşünmek’ anlamına geliyorsa, teknolojiyi müfredata başarılı bir şekilde entegre etmek duyarlı bir liderlik gerektirir” (Heck ve Wallace, 1999).

1.1.Teknoloji Okur Yazarlığı

Toplumunu oluşturan bireylerin ihtiyaçları ile teknoloji kavramını ortaya çıkmıştır. Bu nedenle teknolojinin toplum tarafından anlaşılması gerekmektedir. Teknoloji okur-yazarı olan bireyler toplumla ilişkilerini geliştirerek topluma teknolojiyi yaymaya çalışırlar. İlköğretimden yükseköğretime kadar teknoloji eğitim sisteminin içerisinde yer almaktadır. Buna bağlı olarak teknoloji eğitimi baştan düzenlenip bireylerin teknoloji ile ilgili becerileri geliştirilmelidir (Bacanak, Karamustafaoğlu ve Köse, 2003: 191)

Öğretmenler, ilgili bilgileri öğrenciye aktarmak ve eğitim aşamasının önemli bir parçası olmak yerine çeşitli medya ve içeriklerle iletişim halinde olabilmelidir. Her sistemde olduğu gibi eğitim siteminde de yazılı ve sözlü iletişim becerileri önemini devam ettirmekle birlikte yeni yetenekleri kullanamayı gerektiren teknolojileri kullanarak gerçekleşmesi zorunlu olacaktır. Öğretmenler günlük hayatlarında sürekli diğer öğretmenler, öğrenciler, yöneticiler ve kitlelerle iletişim halindedirler. Bunlar teknolojik deneyimler ile gerçekleşecektir (CTEE Yearbook, 2009: 290). Bu anlamda öğretmenler kadar yöneticilerin de teknolojik okur-yazarlık konusunda algı ve seviyeleri önemlidir. Kaplan ve Korkmaz (2008)'a göre, okul yöneticilerinin %75'i kendilerini bilgisayar kullanımı alanında yeterli görmemektedir. Yöneticilerin teknoloji kullanımına yönelik okur-yazarlık becerilerini arttıkça, mesleğe ilişkin doyumlarının da olumlu yönde olduğu gözlenmiştir.

1.2.Yönetmel Güçlülük

Yönetmel güçlülük, yöneticinin örgütte belirlenen hedef ve amaçları doğrultusunda her türlü yönetmel işine engel teşkil edebilecek duygusal tepkilerini, bilişsel düşüncelerini, inançlarını, beklentilerini, davranışlarını kontrol edebilme ve düzenlemesiyle çevreye başarılı uyum sağlamada edinilmiş yetenekler repertuarı olarak tanımlanabilir.

21. yüzyılda örgütler, sosyal yaşamın ayrılmaz parçaları haline gelmişlerdir (Ackroyd, 2000: 89). Örgütler, çoğu zaman bilinçli olarak bazen de bilinçsizce bir araya gelen insanların bireysel olarak veya bir grup içerisinde çeşitli amaçlarını gerçekleştirmek için kullandıkları bir araç; bilgilerini, değerlerini ve vizyonlarını bir araya getirdikleri yerdir. Gelişen teknoloji ile her alanda gelişmeler yaşanmaktadır. Örgütler de çevrelerinde meydana gelen değişimle birlikte değişmektedirler. Örgütler insan eseridir. Yöneticiler de belirli bir örgüt içinde çalışmakta ve belirlenen amaçları gerçekleştirmeye gayret etmektedirler.

Bir örgütte yöneticilerin karşılaştıkları çeşitli sorunlarla, bireysel yaşamlarında karşılaştıkları sorunlar arasında benzerlikler vardır (Kanungo ve Misra, 1998: 1323). Bireysel yaşamda temel uyma davranışları; baskılara, sorunlara ve güçlülükler neden olan değişen çevrenin yarattığı gerçeklik ile ilişkilidir. Bu sorunlara ve güçlülükler karşı bireyin sergilediği tepki veya uyum davranışları; duyguları yaşamayı, bilgiyi bilişsel süreç içerisinde işlemeyi (planlama yapma, karar verme, problem çözme gibi) ve belirlenen seçenekler arasında bir seçim yapma gibi faaliyetleri kapsamaktadır. Bireyin yaşamındaki başarısı, kendi duygusal tepkisini kontrol ederek çevresine nasıl uyum sağladığına, karşılaştığı problemleri çözmesine, seçenekler arasında doğru seçimi yapmasına ve bu seçimini dikkatle ve gayretle yerine getirmesine

bağlıdır. Örgütler için de bu durum aynıdır. Bir yönetici, örgütün iç ve dış çevresinden kaynaklanan baskılar, sorunlar ve güçlüklerle başa çıkabilmek için benzer davranışları sergilemektedir. Hem bireysel yaşamda hem de iş yaşamında başarılı uyma davranışları zekânın doğru bir yansımasıdır (Wagner ve Sternberg, 1986: 52).

1.3.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülükleri arasındaki ilişkinin bulunup bulunmadığının incelenmesidir. Söz konusu bu genel amaca erişebilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyi nedir?
2. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyi yaş, cinsiyet, yöneticilik kıdemi, çalıştığı okul türü, eğitim durumu değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir?
3. Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyi nedir?
4. Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyi yaş, cinsiyet, yöneticilik kıdemi, çalıştığı okul türü, eğitim durumu değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir?
5. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyi ile yönetsel güçlülükleri arasında bir ilişki var mıdır?

Yöneticinin örgütün belirlenen amaç ve hedeflerine yönelik yönetsel faaliyetlere engel teşkil edebilecek her türlü problem, baskı ve sorunla etkili bir şekilde baş etmesine yardımcı olan duygusal, zihinsel ve davranışsal yetenekler repertuarı olan yönetsel güçlülük kavramı; etkili yönetim ve liderlik bileşeni olarak önemli bir kavram olmasına karşın, bu kavramın ölçülmesine yönelik araştırmalar çok sınırlıdır. Bu nedenle, bu çalışmanın yönetsel güçlülük kavramının incelenmesi bakımından önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, evren ve örnekleme, ölçme aracı, geçerlik ve güvenilirlik çalışması ile verilerin analizi açıklanmaktadır. Araştırma 2019-2020 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

2.1. Araştırma Deseni

Bu araştırma nicel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan ilişkisel tarama araştırmalarını temel almaktadır. Tarama araştırmaları, eskiden ya da halen mevcut olan bir konuyu olduğu gibi tespit etmeyi amaç edinen araştırma modelidir. Çalışmada yer alan olay, kişi veya olgu, kendine has şartlar içerisinde ve var olduğu şekliyle açıklamaya çalışılır. İlişkisel araştırma, iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelendiği araştırmalardır. Tarama modelleri; geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2000).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Türkiye Cumhuriyeti içerisinde bulunan tüm resmi ve özel okullarda görev yapan yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma evreni ise İstanbul ili Avrupa yakasında yer alan 25 ilçede bulunan resmi ve özel okullarda görev yapmakta olan okul yöneticilerinden oluşmaktadır. Bu ilçelerde sosyo ekonomik ve sosyokültürel bakımdan çok farklı insanlar yaşamaktadır. Ve yine buna istinaden bu ilçelerde faaliyet gösteren öğretim kurumları bu yapıları yansıtacak çeşit ve sayıdadır. Bu ilçelerde en üst gelir grubuna ait insanların çocuklarının devam ettiği okullar olduğu gibi en alt gelir düzeyine sahip insanların çocuklarının devam ettiği okullar bulunmaktadır. Yine bu okullarda çalışan yöneticilerinde farklı yaş, eğitim ve sosyoekonomik özellikler bakımından büyük farklılıklar arz ettiği değerlendirilmektedir.

Yapılan hesaplamalar doğrultusunda araştırma bölgesinden belirlenmiş olan yöneticilerin 392'sinin iletişim bilgilerine ulaşılmış ve ölçeği yanıtlayan 375 kişiden sağlıklı işaretlenmiş anketler halinde dönüş alınabilen 375 kişi bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur.

2.3. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada veriler Ersöz (2012) tarafından geliştirilen "Yönetimsel Güçlülük" ölçeği ve Yiğit (2011) tarafından geliştirilen "Teknoloji okur-yazarlığı ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Ersöz (2012) tarafından gerçekleştirilen geçerlilik güvenilirlik sonuçlarına göre yönetimsel güçlülük ölçeğinin Cronbach Alfa değerlerinin .88 olarak hesaplanmıştır. Yiğit (2011) tarafından geçerlilik ve güvenilirlik hesaplamaları yapılan teknoloji okuryazarlığı ölçeğinin Cronbach Alfa değeri .86 olarak hesaplanmıştır. Tavşancıl'a (2014) göre Cronbach Alfa değerlerinin

.60 ve üzeri olması ölçeğin oldukça güvenilir ve geçerli, .80 ve üzeri olması ölçeğin yüksek derecede güvenilir ve geçerli olduğunu göstermektedir.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin elde edilmesinden sonra veriler frekansların dağılımları ve yüzdeler biçiminde ifade edildikten sonra, çeşitli grafik ve tablolar oluşturularak aralarında mukayese yapılmıştır. Çalışmada verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemlerinden aritmetik ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (s), yüzde (%) işlemleri ile çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilmiştir. Çözümlemelerde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 20.0 For Windows yazılımı kullanılmıştır.

Araştırmada öncelikle “Teknoloji Okur-yazarlığı Ölçeği, “Yönetsel Güçlülük Ölçeği’nden alınan veri puanların normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için normallik dağılımları katsayılarına bakılmıştır. Parametrik testlerin yapılabilmesi için verilerin normal dağılması gerekmektedir. Bu araştırmada veri dağılımının normallliğini test etmek için Kolmogorov-Smirnov Testi kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov Testi grup büyüklüğü 50’den büyük olduğu durumda kullanılır (Büyüköztürk, 2006). Kolmogorov-Smirnov Testinden alınan değer $p < 0.05$ olması verilerin normal dağılmadığını; $p > 0.05$ olması verilerin normal dağıldığı şeklinde yorumlanmıştır (Büyüköztürk, 2006).

Teknoloji okuryazarlığı değişkeni ile ikili gruplarda (cinsiyet, okul türü, eğitim durumu) varyans karşılaştırmaları için parametrik testlerden t-testi ve çoklu gruplar (yaş, kıdem) için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Yönetsel güçlülük değişkeni ile ikili gruplarda (cinsiyet, okul türü, eğitim durumu) varyans karşılaştırmaları için parametrik testlerden t-testi ve çoklu gruplar (yaş, kıdem) için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Ayrıca, okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülükleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde regresyon analizi olan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Katsayısı analizi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu araştırma, okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülükleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Bu anlamda bir takım bulgular elde

edilmiştir. Araştırmanın bu bölümünde çalışmadan elde edilen verilere ait tablolar ve bu tablolara ait yorumlar yer almaktadır.

3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Bu bölümde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin cinsiyet, eğitim durumu, yaş, mesleki kıdem ve çalışılan okul türünün frekans ve yüzde değerleri görülmektedir.

Tablo 3.1 Katılımcıların Demografik Özelliklere Göre Dağılımları

		n	%
Cinsiyet	Kadın	206	54,9
	Erkek	169	45,1
Yaş Grupları	20-25 yaş	88	23,5
	26-30 yaş	55	14,6
	31-35 yaş	64	17,1
	36-40 yaş	55	14,6
	41-45 yaş	60	16
	46 yaş ve üzeri	53	14,2
Eğitim Durumu	Lisans	234	62,4
	Lisansüstü	142	37,6
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	204	54,4
	6-10 yıl	99	26,4
	11-15 yıl	36	9,6
	16-20 yıl	26	6,9
	21 yıl ve üzeri	10	2,7
Okul Türü	Özel	185	49,9
	Devlet	190	50,7

Tablo 3.1 incelendiğinde katılımcıların cinsiyete göre dağılımları, %54.9 kadın (n=206), %45.1 erkek (n=169) ; yaş gruplarına göre dağılımları %23.5 20-25 yaş (n=88), 14.6 26-30 yaş (n=55), %17.1 31-35 yaş (n=64), %14.6 36-40 yaş (n=55), %16.0 41-45 yaş (n=60), %14.2 46 yaş ve üzeri (n=53) , eğitim durumlarına göre dağılımları %62.4 Lisans (n=234), %37.6 Lisansüstü (n=142) , mesleki kıdeme göre dağılımları %54.4 1-5 yıl (n=204), %26.4 6-10 yıl (n=99), %9.6 11-15 yıl (n=36), %6.9 16-20 yıl (n=26), %2.7 21 yıl ve üzeri (n=10) , okul türüne göre dağılımları %49.3 özel okulda(n=185), %50.7 devlet okulunda (n=190) çalıştığı belirlenmiştir.

3.2. Teknoloji Okuryazarlık ile Demografik Değişkenler Arasındaki Farka Yönelik Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile demografik değişkenler (cinsiyet, eğitim durumu, çalışılan okul türü, yaş, kıdem) arasındaki ilişkiler incelenmektedir.

Tablo 3.2 Okul Yöneticilerinin Teknoloji Okuryazarlık Düzeylerinin Cinsiyete Göre Bağımsız T Test Sonuçları

	Cinsiyet	n	Ort	SS	t	p
Teknoloji Okuryazarlık	Kadın	206	2.50	.20	2.75	.006
	Erkek	169	2.44	.20		

Tablo 3.2'ye göre okul yöneticilerinin teknoloji okur yazarlık düzeyleri cinsiyet bakımından incelendiğinde $p < 0.05$ değerine bağlı olarak anlamlı bir fark göstermektedir ($p = 0.006$). Kadın okul yöneticilerinin erkek okul yöneticilerine göre teknoloji okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($t = 2.75$). Erkek okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyi ($\bar{x} = 2.44$), kadın okul yöneticilerine ($\bar{x} = 2.50$) göre daha düşüktür. Bu bulgu, okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir. Yine bulguya göre okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeylerindeki değişimin nedeni cinsiyettir, şeklinde değerlendirilebilir.

Tablo 3.3 Okul Yöneticilerinin Teknoloji Okuryazarlık Düzeylerinin Öğrenim Durumuna Göre Bağımsız T Test Sonuçları

	Öğrenim Durumu	n	Ort	SS	t	p
Teknoloji Okuryazarlık	Lisans	234	2.50	.21	3.12	.002
	Lisansüstü	141	2.43	.18		

Tablo 3.3'e göre okul yöneticilerinin teknoloji okur yazarlık düzeyleri öğrenim durumu bakımından incelendiğinde $p < 0.05$ değerine bağlı olarak anlamlı bir fark göstermektedir ($p = 0.002$). Lisans mezunu okul yöneticilerinin, lisansüstü mezunu okul yöneticilerine göre teknoloji okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($t = 3.12$). Lisansüstü

mezunu yöneticilerin teknoloji okuryazarlık düzeyi ($\bar{x}=2.43$) , lisans mezunu okul yöneticilerine ($\bar{x}=2.50$) göre daha düşüktür. Bu bulgu, okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile mezuniyet durumu arasında anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir. Bu durum eğitim seviyesi artması teknoloji okuryazarlığı düzeyini düşürür şeklinde değerlendirilir.

Tablo 3.4 Okul Yöneticilerinin Teknoloji Okuryazarlık Düzeylerinin Çalışılan Okul Türüne Göre Bağımsız T Test Sonuçları

	Çalışılan Okul Türü	n	Ort	SS	t	p
Teknoloji Okuryazarlık	Özel	185	2.50	.18	2.07	.039
	Devlet	190	2.45	.22		

Tablo 3.4'e göre okul yöneticilerinin teknoloji okur yazarlık düzeyleri çalışılan okul türü bakımından incelendiğinde $p<0.05$ değerine bağlı olarak anlamlı bir fark göstermektedir ($p=0.039$). Özel okulda çalışan okul yöneticilerinin, devlet okulunda çalışan okul yöneticilerine göre teknoloji okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($t=2.07$). Özel okulda çalışan okul yöneticilerin teknoloji okuryazarlık düzeyi ($\bar{x}=2.50$) , devlet okulunda çalışan okul yöneticilerine ($\bar{x}=2.45$) göre daha yüksektir. Bu bulgu, okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile çalışılan okul türü arasında anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir. Bu durum özel okullar ile devlet okulları arasındaki teknolojik araç gereç farklılığından kaynaklanmaktadır. Özel okullar teknolojik imkan bakımından daha zengin oldukları ve hizmetiçi eğitimlerle yönetici ve öğretmenler desteklendiği için teknoloji okuryazarlık düzeyleri daha yüksektir.

Okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile yaş değişkeni arasındaki ilişkiyi inceleye bilmek için tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi uygulanmıştır.

Tablo 3.5 Okul Yöneticilerinin Yaş Değişkenine Göre Teknoloji Okuryazarlık Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Düzeyi
Gruplar arası	1.57	5	0.315	8.14	.000
Gruplar içi	14.29	169	.039		
Toplam	15.86	374			

Tablo 3.5’de okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeylerinin yaş değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi sonuçları gösterilmektedir. Bu test sonucunda okul yöneticilerinin teknoloji okur yazarlık düzeyleri yaş değişkeni bakımından anlamlı bir farklılık göstermektedir $F(5,169)=8.14$, $p<.01$. Başka bir değişle okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeylerinin yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Bu farkın hangi yaş aralığından kaynaklandığının anlaşılması için TUKEY testi yapılmıştır. 20-25 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 31-35,41-45, 46 yaş ve üzeri yaş aralıklarındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($p<.05$). 26-30 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 31-35 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 20-25 yaş aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. 36-40 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 41-45 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 20-25 yaş aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. 46 ve üzeri yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 20-25 yaş aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Tukey testi sonucunda farkın 20-25 yaş aralığındaki yöneticilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Bu da 20-25 yaş aralığındaki yöneticilerin teknoloji okuryazarlık düzeyleri diğer gruplara göre daha yüksek eğilim gösterdikleri şeklinde değerlendirilir. Bu durum genç okul yöneticilerinin teknolojiye daha yatkın olmasından kaynaklanmaktadır şeklinde değerlendirilir.

Okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile kıdem değişkeni arasındaki ilişkiyi inceleye bilmek için tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi uygulanmıştır.

Tablo 3.6 Okul Yöneticilerinin Kıdem Değişkenine Göre Teknoloji Okuryazarlık Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Düzeyi
Gruplar arası	.56	4	.14	3.383	.010
Gruplar içi	15.30	369	.041		
Toplam	15.86	373			

Tablo 3.6’da okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeylerinin kıdem değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi sonuçları gösterilmektedir. Bu test sonucunda okul yöneticilerinin teknoloji okur yazarlık düzeyleri kıdem değişkeni bakımından anlamlı bir farklılık göstermektedir $F(4,369)=3.383$, $p<.01$. Başka bir deyişle okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeylerinin kıdem değişkenine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Bu farkın hangi kıdem aralığından kaynaklandığının anlaşılması için TUKEY testi yapılmıştır. 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 16-20 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($p<.05$). 6-10 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 11-15 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 16-10 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 16-20 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Tukey testi sonucunda farkın 1-5 yıl kıdem aralığındaki yöneticilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Bu da 1-5 yıl kıdem aralığındaki yöneticilerin teknoloji okuryazarlık düzeyleri 16-20 yıl kıdem

aralığındaki okul yöneticilerine göre daha yüksek eğilim gösterdikleri şeklinde değerlendirilir. Bu durum genç okul yöneticilerinin teknolojiye daha yatkın olmasından kaynaklanmaktadır şeklinde değerlendirilir.

3.3. Yönetmel Güçlülük İle Demografik Değişkenler Arasındaki Farka Yönelik Bulgular

Okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri ile demografik değişkenler (cinsiyet, eğitim durumu, çalışılan okul türü, yaş, kıdem) arasındaki ilişkiler incelenmektedir.

Tablo 3.7 Okul Yöneticilerinin Yönetmel Güçlülük Düzeylerinin Cinsiyete Göre Bağımsız T Test Sonuçları

	Cinsiyet	n	Ort	SS	t	p
Yönetmel Güçlülük	Kadın	206	3.02	.63	.43	.66
	Erkek	169	3.00	.55		

Tablo 3.7'ye göre okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri cinsiyet bakımından incelendiğinde $p < 0.05$ değerine bağlı olarak anlamlı bir fark göstermemektedir ($p=0.66$). Kadın okul yöneticilerinin erkek okul yöneticilerine göre yönetmel güçlülük düzeylerinin farklılaşmadığı belirlenmiştir ($t=0.43$). Erkek okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyi ($\bar{x}=3$) , kadın okul yöneticilerine ($\bar{x}=3.02$) göre farklılık göstermemektedir. Bu bulgu okul yöneticilerinin yönetmel güçlülükleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. 8 Okul Yöneticilerinin Yönetmel Güçlülük Düzeylerinin Öğrenim Durumuna Göre Bağımsız T Test Sonuçları

	Öğrenim Durumu	n	Ort	SS	t	p
Yönetmel Güçlülük	Lisans	234	2.96	.62	-2.02	.043
	Lisansüstü	141	3.09	.56		

Tablo 3.8'a göre okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri öğrenim durumu bakımından incelendiğinde $p < 0.05$ değerine bağlı olarak anlamlı bir fark göstermektedir ($p = 0.043$). Lisansüstü mezunu okul yöneticilerinin, lisans mezunu okul yöneticilerine göre yönetsel güçlülük düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($t = -2.02$). Lisansüstü mezunu okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyi ($\bar{x} = 3.09$), lisans mezunu okul yöneticilerine ($\bar{x} = 2.96$) göre farklılık göstermektedir. Bu bulgu okul yöneticilerinin yönetsel güçlülükleri ile öğrenim durumu arasında anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir. Bu durum eğitim seviyesi arttıkça yönetsel güçlülüğün de arttığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 3. 9 Okul Yöneticilerinin Yönetsel Güçlülük Düzeylerinin Çalışılan Okul Türüne Göre Bağımsız T Test Sonuçları

	Çalışılan Okul Türü	n	Ort	SS	t	p
Yönetsel Güçlülük	Özel	185	3.01	.62	-.11	.99
	Devlet	190	3.01	.57		

Tablo 3.9'a göre okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri çalışılan okul türü bakımından incelendiğinde $p < 0.05$ değerine bağlı olarak anlamlı bir fark göstermemektedir ($p = 0.99$). Özel okulda çalışan okul yöneticilerinin, devlet okulunda çalışan okul yöneticilerine göre yönetsel güçlülük düzeylerinin farklılaşmadığı belirlenmiştir ($t = -0.11$). Özel okulda çalışan okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyi ($\bar{x} = 3.01$), devlet okulunda çalışan okul yöneticilerine ($\bar{x} = 3.01$) göre farklılık göstermemektedir. Bu bulgu okul yöneticilerinin yönetsel güçlülükleri ile çalışılan okul türü arasında anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir. Bu durum okul türlerinin (özel ve devlet) yönetsel süreçlerinin farklı olmamasından kaynaklanmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri ile yaş değişkeni arasındaki ilişkiyi inceleye bilmek için tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi uygulanmıştır.

Tablo 3. 10 Okul Yöneticilerinin Yaş Değişkenine Göre Yönetmel Güçlülük Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Düzeyi
Gruplar arası	4.97	5	.99	2.80	.017
Gruplar içi	130.79	169	.35		
Toplam	135.76	374			

Tablo 3.10’da okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeylerinin yaş değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi sonuçları gösterilmektedir. Bu test sonucunda okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri yaş değişkeni bakımından anlamlı bir farklılık göstermektedir $F(5,169)=2,80$, $p<.01$. Başka bir değişle okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeylerinin yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Bu farkın hangi yaş aralığından kaynaklandığının anlaşılması için TUKEY testi yapılmıştır. 20-25 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri 41-45 yaş aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($p<.05$). 26-30 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri 41-45 yaş aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. 31-35 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. 36-40 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 41-45 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri 20-25, 26-30 yaş aralıklarındaki okul yöneticilerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. 46 ve üzeri yaş aralığındaki okul yöneticilerinin yönetmel güçlülük düzeyleri yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Tukey testi sonucunda farkın 20-25 ve 26-30 yaş aralıklarındaki yöneticilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Bu da 20-25 ve 26-30 yaş aralıklarındaki yöneticilerin yönetmel güçlülük düzeyleri diğer gruplara göre daha yüksek eğilim gösterdikleri şeklinde değerlendirilir.

Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri ile kıdem değişkeni arasındaki ilişkiyi inceleye bilmek için tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi uygulanmıştır.

Tablo 3. 11 Okul Yöneticilerinin Kıdem Değişkenine Göre Yönetsel Güçlülük Düzeylerine

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Düzeyi
Gruplar arası	7.59	4	1.89	5.46	.000
Gruplar içi	128.12	369	.34		
Toplam	135.72	373			

Tablo 3.11’de okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin kıdem değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve TUKEY testi sonuçları gösterilmektedir. Bu test sonucunda okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri kıdem değişkeni bakımından anlamlı bir farklılık göstermektedir $F(4,169)=5.46$, $p<.01$. Başka bir deyişle okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin kıdem değişkenine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Bu farkın hangi kıdem aralığından kaynaklandığının anlaşılması için TUKEY testi yapılmıştır. 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri 6-10, 11-15 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($p<.05$). 6-10 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. 11-15 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. 16-20 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. 21 yıl ve üzeri kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Tukey testi sonucunda farkın 1-5 yıl kıdem aralığındaki yöneticilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Bu da 1-5 yıl kıdem aralığındaki yöneticilerin yönetsel güçlülük düzeyleri diğer gruplara göre daha yüksek eğilim gösterdikleri şeklinde değerlendirilir.

3.4 Teknoloji Okuryazarlık ve Yönetsel Güçlülük Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülük düzeyleri arasındaki ilişki incelenmesinde basit doğrusal regresyon analizi ve student testi kullanıştır.

Tablo 3. 12 Okul Yöneticilerinin Teknoloji Okuryazarlık Düzeyleri ile Yönetsel Güçlülük Düzeyleri Arasındaki Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Düzeyi
Regresyon	.052	1	.052	1.23	.26
Artık	15.81	373	.042		
Toplam	15.86	374			
	R	R²	Düzeltilmiş R²	Tahminin Standart Hatası	
	.57	.003	.001	.20	

Tablo 3.12'ye göre yönetsel davranışların açıklayıcı değişkeni olarak teknoloji okuryazarlık kullanılarak oluşturulan doğrusal regresyon modelinin regresyon katsayıları bulguları verilmiştir. Yapılan regresyon testine göre model istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p=0.26$). Analiz sonuçları incelendiğinde teknoloji okuryazarlık düzeylerinin, yönetsel güçlülüğün anlamlı bir yordayıcısı olmadığı görülmektedir, $R=0.57$, $R^2=0.003$, $F(1,373)=1.23$. Bu bulgu okul müdürlerinin teknoloji okur yazarlıkları ile yönetsel güçlülükleri arasında bir ilişkinin olmadığı şeklinde değerlendirilir. Okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülükleri arasındaki regresyon katsayısının düşük olmasının sebebi yönetsel işlerin teknolojiden bağımsız çalışmasıdır, şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 3.13 Okul Yöneticilerinin Teknoloji Okuryazarlık Düzeyleri ve Yönetsel Güçlülükleri Arasındaki Student Testine Göre Sonuçları

	Regresyon Katsayıları		Standart Katsayılar	t	p
	B	Std. Hata			
(Sabit)	2.42	.054	.057	44.53	.00
Yönetsel Güçlülük	.020	.018		1.11	.26

Tablo 3.13'e göre basit doğrusal regresyon analizine göre teknolojik okuryazarlık düzeyi sabit alınarak yönetsel güçlülükle ilişkisini belirleyebilmek için regresyon kat sayısı elde edilmiştir. Regresyon kat sayılığının doğruluğunu kanıtlayabilmek için yapılan bu analiz ile regresyon analizi sonuçları örtüşmektedir. Student t testine göre p değerlerimiz tek yönlü analiz yöntemiyle aynı elde edilmiştir (p=0.26).

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Mevcut araştırma, okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülükleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Bu bağlamda bir takım sonuçlara ulaşılmıştır.

4.1. Sonuçlar ve Tartışma

Okul yöneticilerinin teknolojik okur-yazarlık düzeyleri orta düzeydedir. Ölçekteki maddeler değerlendirildiğinde; “Teknolojik sistemler birbirlerinden bağımsızdır.” maddesinin en az, “Teknoloji kullanımının olumsuz sonuçları olabilir.” maddesinin ise en fazla tercih edildiği görülmektedir. Yiğit (2011) sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji okuryazarlığı düzeylerinin ve teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi çalışmasında aritmetik ortalama değerini 2.59 olarak elde etmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının teknoloji okuryazarlık ölçeğine verdikleri cevaplar neticesinde kararsızım düzeyinde çıkmıştır. Bu bulgu araştırma sonuçları ile paralellik göstermektedir.

Teknolojik okur-yazarlılığın kadın ve erkek yöneticiler için farklılaştığı görülmektedir. Kadın yöneticilerin teknolojik okur-yazarlık düzeyleri erkek yöneticilerden daha yüksektir. Adıgüzel (2010) sınıf öğretmenlerinin öğretim teknolojilerini kullanma düzeyleri ile ilgili araştırmasında paralel bir sonuç elde etmiştir. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin öğretim teknolojilerini kullanma düzeylerine ilişkin görüşlerinin, “cinsiyet” değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Aynı şekilde Aydemir (2011) Resmî ve Özel İlköğretim Okullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin, teknoloji kullanım düzeyleri ile ilgili araştırmasında öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür.

Okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri mezuniyet durumuna göre değişmektedir. Lisans mezunu okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarlık düzeyleri lisansüstü eğitim mezunu okul yöneticilerine göre daha yüksektir. Adıgüzel (2010) Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim okullarındaki öğretim teknolojilerini kullanma düzeylerine ilişkin görüşlerinin alındığı araştırmasında, “eğitim durumlarına” göre anlamlı farklılık göstermediğini belirtmiştir. Ancak bu araştırmada eğitim düzeyinin artması ile teknoloji okuryazarlık düzeyinin azaldığı belirlenmiştir. Buna bağlı olarak öğrenim durumu ile teknoloji okuryazarlık düzeyi arasında anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir.

Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri çalışılan okul türüne göre değişmektedir. Özel okulda çalışan okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri devlet okulunda çalışan okul yöneticilerine göre daha yüksektir.

Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeylerinin yaş değişkeni göre farklılaşmaktadır. 20-25 yaş aralığındaki okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri 31-35 yaş, 41-45 yaş ve 46 yaş üzeri guruplarındaki okul yöneticilerine göre daha yüksek düzeydedir.

Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri kıdem göre farklılık göstermektedir. 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin 16-20 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerine göre teknoloji okur-yazarlık düzeyleri daha yüksektir. Kahyaoğlu (2011) “İlköğretim Öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji Dersinde Yeni Teknolojileri Kullanmaya Yönelik Görüşleri” ile ilgili araştırmasında öğretmenlerin bilgisayar uygulamalarını öğretim amaçlı kullanma sıklıklarının incelemiş, öğretmenlerin kademeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulmamıştır. Bu durum araştırma sonuçları ile test düşmektedir.

Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülükleri cinsiyet bakımından farklılık göstermemektedir. Ersözlü (2012) okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık davranışları ve iş doyumuna etkisi paralel bir sonuç elde etmiştir. Araştırmada okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerine ilişkin görüşlerinin, “cinsiyet” değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri öğrenim durumu bakımından farklılık göstermektedir. Lisansüstü eğitime sahip okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri lisans mezunu okul yöneticilerine göre daha yüksektir. Ersözlü (2012) okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık davranışları ve iş doyumuna etkisi ters bir sonuç elde etmiştir. Araştırmada okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerine ilişkin görüşlerinin, “öğrenim durumu” değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri yaş değişkenine göre farklılaşmaktadır. 20-25 yaş aralığındaki ve 26-30 yaş aralığındaki okul yöneticilerin yönetsel güçlülüğü 41-45 yaş aralığındaki okul yöneticilerinden daha yüksek düzeydedir. Ersözlü (2012) okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık davranışları ve iş doyumuna etkisi çalışmada paralel bir sonuç elde etmiştir. Araştırmada okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerine ilişkin görüşlerinin, “yaş” değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu da araştırmayı destekler niteliktedir.

Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülükleri kıdeme göre farklılaşmaktadır. 1-5 yıl kıdem aralığındaki okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeyleri 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki okul yöneticilerinden daha yüksektir. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeyleri ile yönetsel güçlülükleri arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır.

4.2. Öneriler

Mevcut araştırma bulgularından yola çıkılarak uygulayıcılar ve karar vericiler ile diğer araştırmacılar için bir takım öneriler geliştirilmiştir.

4.2.1. Uygulayıcılar İçin Öneriler

- Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeylerini arttırabilmelerine yönelik hizmetiçi eğitimler düzenlenebilir.

- Okul yöneticiliği lisansüstü programlarına bilgi teknolojileri gibi derslerin eklenmesi onların teknoloji okur-yazarlık düzeylerine katkı sağlayabilir.
- Okul yöneticilerinin teknolojiye kolay ulaşabilmeleri için internet, Bilişim Teknolojileri sınıfları gibi altyapı çalışmaları yapılabilir.
- Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık düzeylerini geliştirmek için MEB tarafından eğitim teknolojilerine yönelik zirve, proje, yarışma, seminer ve konferansların erişilebilirliği artırılarak, üniversitelerin de desteğiyle bu etkinliklerin sayısı ve kapsamı genişletilebilir.

4.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

- Bu araştırma İstanbul ili Avrupa yakasındaki ilçeler ile sınırlı kalmıştır. Tüm İstanbul'u veya bazı büyük illeri de kapsayan daha geniş bir örnekleme çalışmaları yapılabilir.
- Yöneticilerin yanı sıra öğretmenler de çalışmaya dahil edilmek suretiyle öğretmenlerin algılarına göre genişletilebilir.
- Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin okul kültürüne etkisi araştırılabilir.

5. KAYNAKÇA

- [1].Ackroyd, S. (2000), *Connecting organisations and societies*, In Stephen Ackroyd and Steve Fleetwood (Eds.), *Realist Perspectives on Management & Organisations*, (s. 87-108), New York: Routledge.
- [2].Adıgüzel, A. (2005), Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Öğretmen Niteliklerinde Yeni Bir Boyut: Bilgi Okuryazarlığı, *Milli Eğitim Dergisi*, 167, 355-363.
- [3].Al-Ruuthe, M., Benkhelifa, E., Hameed, K. (2018), Key issues for embracing the cloud computing to adopt a digital transformation: A study of Saudi public sector, *Procedia Computer Science*, 130, 1037-1043.
- [4].Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O., Köse, S. (2003), Yeni Bir Bakış: Eğitimde Teknoloji Okuryazarlığı, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14.
- [5].Bybee, R. W. (2000), Achieving technological literacy, *A national imperative: Technological Literacy & Workforce Imperative*, 60(1), 23-28.
- [6].Drucker, P. F., Maciarello, J. A. (2008), *Management: Revised edition*, New York: Collins.
- [7].Ersözlü, A. (2012), *Okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık davranışları ve iş doyumuna etkisi*, Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Eko. Anabilim Dalı, Elâzığ.
- [8].Frese, M., Stewart, J., Hannover, B. (1987), Goal Orientation and Planfulness: Action Styles as Personality Concepts, *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 1182–94.
- [9].Kanungo J., Rabindra N., Sasi, M. (1992), Managerialn Resourcefulness: AReconceptualization of Management Skills, *Human Relations*, 45 (2), 1311-1332.
- [10]. Kaptan, F., Korkmaz, H. (1999), *İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı*, Modül 7, Milli Eğitim Basımevi.

- [11]. Kıyıcı, M. (2008), *Öğretmen Adaylarının Sayısal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi* Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- [12]. Koçel, T. (2003), *İşletme Yöneticiliği: Genişletilmiş 9. Baskı*, İstanbul: Beta Bas. Yay. Dağ. A.Ş.
- [13]. Wagner A., Richard K., Robert, J. S. (1986), *Practical Intelligence: Nature and Origins of Competence in the Everyday World*, New York: Cambridge University Press, 51-83.
- [14]. Wildman, T. M., Niles, J. A. (1987), Reflective Teachers, Tensions between Abstractions and Realities, *Journal of Teacher Education*, 38(4), 25-31.
- [15]. Yiğit, E. (2011), *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Teknoloji Okuryazarlığı Düzeylerinin ve Teknoloji İle Bütünleştirilmiş Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.